

Cunst

**DIGITAAL TIJDSCHRIFT
VOOR CULTUUR, KUNST EN LANDSCHAP**

FLEVOLAND

12 / 2013

December 2013

Redactioneel

In november hebben we voor het eerst *De Week van de Verbeelding* gedaan. Een week lang elke dag een start-essay over een van de zeven door ons uitgekozen aspecten van het leven. De teksten en alle reacties blijven bestaan, op de pagina BLOG van www.flevokunst.nl.

Het leverde boeiende teksten op en mooie, lange, korte, indringende, beschouwende, persoonlijke en hartverwarmende reacties. Er waren dagelijks zo'n 200 à 250 meelezende bezoekers. In mei doen we een vervolg.

En CUNST gaat natuurlijk gewoon door. In dit nummer het werk van Else van Luin, weer eens een sprookje, Maarten Manson over zijn eigen werk, Rudolf Valster over zijn tentoonstelling van een dag (vanwege de heftige reacties moest de tentoonstelling worden afgebroken - ja, dat komt nog steeds voor) en aankondigingen van concerten en projecten, zoals de start van een Almeerse Taal en Literatuur School. Natuurlijk ook de vaste rubrieken.

In 2014? Dat wordt een bijzonder jjaar voor de KVF. Dan bestaat de vereniging 25 jaar. Veel activiteiten en volle CUNSTEN.

Tot de volgende maand!
Hein Walter

Inhoud

pag 3	Archipelhof - groeps gesprek
pag 4/15	Galerie CUNST, Else van Luin
pag 16	Zonder titels
pag 17	Ad Kuijper, column nummer 9
pag 18	Kunst in de openbare ruimte
pag 19	Schutz Ensemble
pag 20/24	Rudolf Valster
pag 25/26	Beschouwingen: Maarten Manson
pag 27/31	Sprookje
pag 32	Almeers Blauw
pag 33	St e L # A
pag 34	Kerstborrel - Hotspots
pag 35	Flevolandse gezichten - Lely
pag 36	Bach
	Sunsation 2014
pag 37	Haardvuurconcert
	P. van Boeckel en K. van der Molen
pag 38	Zappa in de Verbeelding
pag 39	Beschouwingen: Rob van den Broek
pag 40/43	Nieuw werk op de website
pag 44	Atelier de Veste
	Kamerkoor Vocoza
pag 45	Kunstbal
pag 46	Bach Magnificat
pag 47	Culturele Adressen

Het maandelijks tijdschrift CUNST wordt gemaakt door de Kunstenaars Vereniging Flevoland. www.flevokunst.nl
Wilt u CUNST maandelijks in uw mailbox ontvangen? Stuur een mail naar heinwalter@tiscali.nl. Tel: 06 51924882

Met Kamerkoor Vocoza (op 7 en 8 december concerten in Amsterdam en Haarlem - zie pag 44) hebben we in 2009 muziek gezongen van Rudolf Escher: *Five songs of love and eternity*. A capella muziek op tekst van Emily Dickinson. Escher componeerde dat in 1955. Het werd lange tijd als onzingbaar beschouwd, maar uiteindelijk viel dat wel mee. *Wild Nights* was het eerste lied van de vijf. Heftige muziek, maar erg mooi.

*Wild nights! Wild nights!
Were I with thee,
Wild nights should be
Our luxury!*

*Futile – the Winds –
To a heart in port –
Done with the Compass,
Done with the Chart!*

*Rowing in Eden –
Ah, the Sea!
Might I but moor – Tonight –
In Thee!*

Emily Dickinson

*Wilde nachten! Wilde nachten!
Was jij bij mij,
Zo'n nacht zou zijn
Ons bedgeheim!*

*De Storm – geen Vat
Op een hart aan de haven –
Klaar het Kompas,
Weg met de Kaart!*

*Roeiend in Eden –
Ah, de Zee!
Kon ik maar meren – Vanavond –
In jou!*

vertaling: Hein Walter

Werk is verzetten,
alles wat je doet,
wat je aanpakt.

Werk is doen.
Een heleboel werk
is oud papier.

Slapen is ook werk,
want je moet je eigen
ertoe zetten.

Als ik slaap,
dan werk ik niet,
maar mijn hersens wel.

*Mevrouw Jordaans
mevrouw de Graaf
mevrouw Winter*

*De Archipelhof - groepsgeprek
door Hein Walter*

Ik had voor *De Week van de Verbeelding* een tekst geschreven over Arbeid (zie <http://www.flevokunst.nl/blogartikel/1033>).

Ik was benieuwd hoe dementerende ouderen over werk zouden denken. Zij werken immers niet meer.

Ik had drie vrouwelijke bewoners van Archipelhof op mijn atelier, om te tekenen. Tijdens het tekenen bracht ik het gesprek op *Arbeid*.

Hun antwoorden verbaasden me. Voor mij is arbeid op de eerste plaats verbonden met een baan, met salaris, en ik had verwacht dat ze die denktrand zouden volgen, omdat dat gangbaar is, maar dat deden ze niet. Werk is voor hen alles! Zij beschouwen hun hele leven als werk.

Als kunstenaar pleeg ik een dergelijk antwoord ook te geven! Ik heb geen baan van acht uur per dag, maar mijn werk is levensomvattend. Alle ervaringen, alle ontmoetingen, alles wat ik zie, hoor en denk, alles kan bijdragen, inspireren. Voor de drie vrouwen op mijn atelier geldt dus hetzelfde. We lijken blijkbaar meer op elkaar dan ik had gedacht!

Alles is werk. De was opvouwen (dat is een dagelijkse taak die een van de drie vrouwen heeft), eten (het tijdstip en wat er gegeten wordt, wordt bepaald door de zusters en daardoor voelen ze het als een werkopdracht) en zelfs slapen (omdat het vaak niet vanzelf gaat!) voelt als werk.

Eigenlijk is het mooi! Je zou misschien verwachten dat dementerende ouderen zich nutteloos en hulpbehoevend voelen, maar door hun hele eigen bestaan als werk te beschouwen, geven ze zichzelf een functie.

Ze zijn van nut, ze hebben een taak.

Is het een psychologisch reflex? Een zelfbeschermend antwoord van het brein? Misschien wel. Het werkt!

Maar daarnaast getuigt het ook van slimheid. Dementeren is absoluut geen synoniem van dommer worden. Integendeel. Wie dementeert, die krijgt de kans om de dingen anders te zien. Zoals kunstenaars de dingen vaak anders zien.

Else van Luin

Harde contrasten, techniek, zachte poëzie -

deze woorden heb je nodig om over het werk van Else van Luin te vertellen.

Met deze elementen creëert ze ruimte op het papier.

Het ruimtelijke wit, het landschap en de diepte in de verbeelding.

Karakteristiek in haar werk zijn de twee lijnen die haaks op elkaar staan:

de horizon en de verticale lijn als een beweging van beneden naar boven.

Die twee lijnen geven haar houvast, die maken de ruimte, zoals een raam dat doet.

Ze staan voor haar ook voor de schijnbare zekerheden in het leven.

Maar het zijn misschien ook wel de beperkingen die ze zichzelf oplegt,

zoals een sonnettendichter dat doet om zichzelf de meester te tonen.

Ook de inspiratie die ze vindt in de poëzie typeert haar.

Woorden van dichters lijken soms wel eenvoudig, maar dat zijn ze zelden.

Zo is het werk van Else ook.

Het onbedrukte papier is smetteloos wit,

zoals een vakvrouw-graficus het wit wit kan laten.

De boodschap in het werk lijkt misschien op het eerste gezicht helder,

maar als je het wilt gaan beschouwen,

dan blijken er letterlijk en figuurlijk meerdere lagen en betekenissen te bestaan.

Vergankelijkheid en *heimwee* zijn woorden die opdoemen uit de diepte -

twee wandelaars die vanuit de verte steeds dichterbij komen.

GALERIE CUNST

Else van Luin
06 21 66 72 44
elsevanluin@planet.nl
www.elsevanluin.nl
Atelier:
Staalwijk 6A, Dronten

Titel: Een lege plek om te blijven
 Formaat: ingelijst 40 x 30 cm (h x b)
 Techniek: combinatie van litho en ets
 Jaar: 2013

De tekst is ontleend aan de titel van een gedicht van Rutger Kopland.
 De foto heb ik genomen net buiten Dronten.

Titel: Enkele andere overwegingen
 Formaat: ingelijst 40 x 30 cm (h x b)
 Techniek: combinatie van litho en ets
 Jaar: 2013

Gedicht van Rutger Kopland

Titel: In het voorbij gaan
 Formaat: ingelijst 50 x 50 cm
 Techniek: combinatie van litho en ets
 Jaar: 2013

Gedicht is van een mij onbekende dichter.

Titel: Een Gesprek
 Formaat: ingelijst 40 x 40 cm
 Techniek: combinatie van litho en ets
 Jaar: 2012

Het gedicht is van Toon Tellegen.

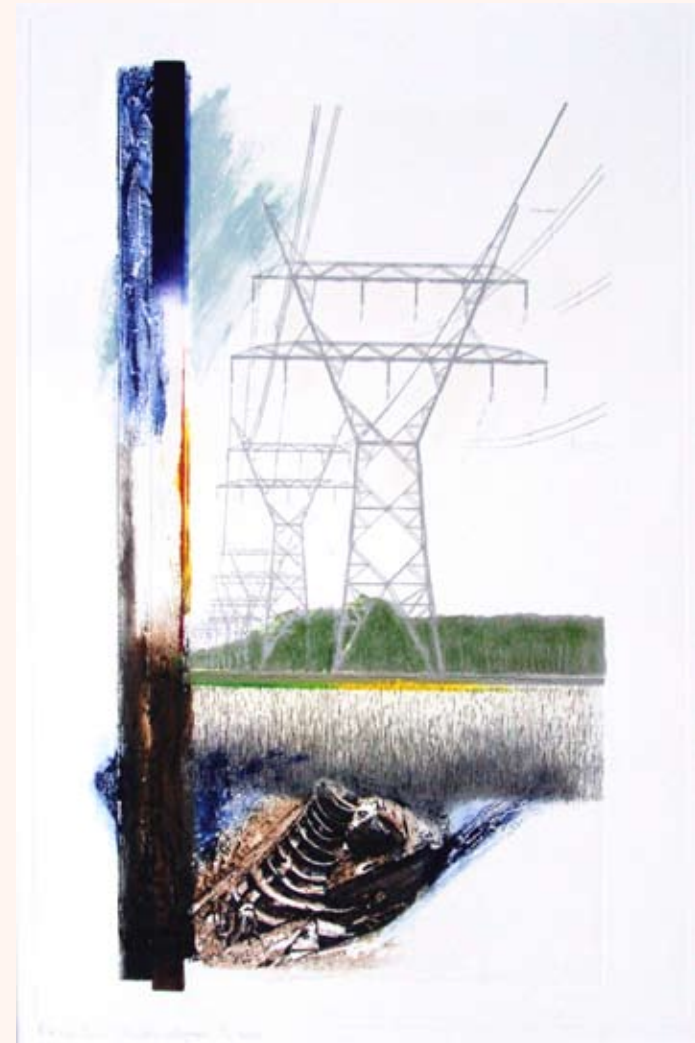
Titel: geen

Formaat: ingelijst 80 x 60 cm (h x b)

Techniek: collage (papier) en acryl op linnen

Jaar: 2012

Gedicht is van Dani van Dam, een scholier uit groep 8 van de St. Josephschool in Emmeloord, in het kader van het 75 jarig jubileum van de Noordoostpolder.

Titel: geen

Formaat: ingelijst 80 x 60 cm (h x b)

Techniek: combinatie van litho, ets en collagraph

Jaar: 2013

Titel: geen

Formaat: tweeluik beide doeken 60 x 40 cm (h x b)

Techniek: acryl op linnen

Jaar: 2012

Opdracht: huwelijgscadeau van de ouders van de bruidegom.

Titel: geen

Formaat: ingelijst 35 x 35 cm

Techniek: combinatie van litho, ets en collagraph

Jaar: 2011

Gemaakt in opdracht van Oost-Flevoland Woondiensten. Deze woningcorporatie had voor de tweede keer een prijs voor duurzaam ondernemen gewonnen. Hun verzoek was daarom om hun duurzame ondernemerschap te verbeelden.

Titel: Onderweg
 Formaat: ingelijst 30 x 40 cm (h x b)
 Techniek: combinatie van litho, ets en collagraph
 Jaar: 2011

Het gedicht is van mij onbekende dichter.

Titel: Lisboa

Formaat: ingelijst 60 x 50 cm (h x b)

Techniek: combinatie van litho en collagraph

Jaar: 2011

Tijdens een bezoek aan de wijk Alfama in Lissabon zag ik een verwaaid en bekrast A4-tje op een muur, met de foto van een kind. Verder geen toelichting. Geen idee waarom dat papier daar was geplakt.

Titel: Almaarmere

Formaat: ingelijst 50 x 60 cm (h x b)

Techniek: combinatie van litho, ets en collagraph

Jaar: 2010

Titel: Schatrijk
 Formaat: ingelijst 40 x 40 cm
 Techniek: acryl op linnen
 Jaar: 2010

In de periode 2001 - 2002 had ik in opdracht van B&W Dronten een vierluik gemaakt, alle

vier etsen met als thema 'Dronten'. Deze dienden als relatiegeschenk. Eén daarvan was Schatrijk, over de rijkdom aan bodemvondsten in de gemeente.

In 2010 wilden mensen zo'n prent van mij kopen. Dat kan niet, gezien de exclusiviteit van de geschenken van de gemeente. Naschilderen en iets wijzigen, dat kan wel.

Titel: geen
 Formaat: ingelijst 80 x 60 cm (h x b)
 Techniek: combinatie van litho, ets en collagraph
 Jaar: 2010

Titel: geen
 Formaat: ingelijst 75 x 55 cm
 Techniek: collagraph
 Jaar: 2009

Titel: geen
Formaat: ingelijst 55 x 55 cm
Techniek: collagraph
Jaar: 2009

Zonder titels: *portretten van vrouwen die geschiedenis hebben gemaakt*

Caroline Herschel

Ik zong de sterren van de hemel
tot de twee kometen die ik er ontdekte

als twee lichtjes overbleven, speldenoogjes
die bekeken hoe mijn broer beroemd werd

en van adel door Uranus – en ik niet.
We bouwden samen telescopen,

maakten van het universum kaarten,
waren voor elkaar gelijkwaardig,

maar ik had een stoornis die het groeien
van mijn lichaam grof verstoorde:

mijn naam kreeg minder daglicht.
In de schaduwzijde van de wereld

die door mannen wordt beheerst,
baart dat weinig opzien.

Caroline Herschel (1750 – 1848) was zangeres en astronoom. Door een groeistoornis in haar jeugd bleef ze klein. Ze bouwde samen met haar broer William een voor die tijd enorme telescoop.

Column nr. 9 'Keeping up appearances, oftewel schone schijn en het is niet wat het lijkt'

door Ad Kuijper

U kent het wellicht wel, zo'n situatie die alleen in B films en Bouquet romannetjes voorkomt. Man wordt in innige verstrengeling met een ravissante exotische schone in een weerwar van rondslingerende kleding door zijn vrouw in het echtelijk bed 'gevonden'. De man stamelt dan vervolgens de onsterfelijke woorden: "Eh...,eh,....schat, het is niet wat het lijkt." Dit komt vaker voor dan u denkt. Niet alleen in de film, maar ook in de echte kunst wereld. Even 'een goud van oud' voorbeeld': de Pindakaas vloer van Wim T. Als u het al niet van een afstand ruikt en je kijkt niet naar de vloer maar naar de muren waar u schilderijen verwacht, dan heeft u grote kans erin te trappen. In de pindakaas wel te verstaan. Of... toch niet. Tuurlijk niet. U trapt op een kunstwerk en op de ziel van een kunstenaar. Het is niet wat het lijkt, maar wat dan. Kan je je ogen nog wel vertrouwen? Een slippertje, een conceptuele oprisping van een dolende scheppende geest, of een ijzersterke transformatie van broodbeleg in vloerbeleg? U kunt dit grotesk of absurd vinden, maar kom maar eens op het idee en het is straks weer opgedweild. Kunst van tijdelijke aard.

Anders is het met de architectuur. Bedoeld voor de eeuwigheid en waar in het verleden nog geen bom op is gegooid. Als een gebouw het meer dan honderd jaar heeft volgehouden, dan wordt het een monument, beschermd stadsgezicht, cultureel of industrieel erfgoed. Generaties kunnen genieten van de bouwwerken van beroemde en in de

vergetelheid geraakte architecten. Ook al vinden hele volksstammen in het begin een gebouw of prestige object wanstaltig, of compleet onbegrijpelijk, wanneer het maar lang genoeg staat begint het te wennen en wordt het een onlosmakelijk geheel van hun leefwereld.

Moet alles wel zijn wat het lijkt, of anders gezegd volgens gangbare regels der esthetiek in de smaak vallen? Of mag er lustig geëxperimenteerd worden. Wonen in een gekantelde kubus op een paal en werken in een schoen. De volgende uitspraak van de grote architect Frank Lloyd Wright schiet mij te binnen: "Een chirurg kan zijn vergissingen begraven, maar het enige wat een architect kan doen is zijn opdrachtgever adviseren klimop te planten". Met andere woorden: bij een mislukte ingreep, waarbij de patiënt het loodje legt, zand er over. Bij een nieuw gebouw gaat dat moeilijker. Foutje, bedankt, in het ene geval gauw weg te moffelen, in het andere geval zit de mensheid er nog jaren mee opgescheept. De schone schijn van autonome scheppingsdrang wordt opgehouden en vaak gelegitimeerd in een of ander glossy vakblad.

'Keeping up appearances, oftewel schone schijn en het is niet wat het is' lukt in de architectuur altijd. Als er maar een filosofie achterzit die door een kunst elite of artworld gedragen wordt. Wat de massa er van vindt is onbelangrijk. Het enige wat zij kunnen doen is er tegen aan 'zeiken' of bijnamen geven. Het is niet wat het lijkt. Is dit een kwestie *common sense*, gedegen kunsthistorisch besef of van smaak?

Wordt voortgezet.....!

Kunst in de Openbare Ruimte van Biddinghuizen

door Marianne Alting Brooijmans

Titel: “het vlakke land”

Kunstenares : Martha ‘Waijop

Waar: “grasveld voor Kamphuis

Geplaatst : januari 2004

Materiaal : brons met kleuring(patina)

Martha Waijop maakt beelden die uitgaan van de geschiedenis van mensen en de omgeving. Zij werkt met brons. Wie rondom haar beelden loopt, ontdekt steeds nieuwe details. Er is een interactie tussen binnenvormen en buitenvormen, licht en schaduw, stilstand en beweging.

We zien een beeld met rondingen opgebouwd uit verschillende platte delen die steeds weer een andere ruimtelijke verbinding maken en een ander zicht op het beeld geven.

We zien een vrouwenfiguur tussen golvende banen, die vanuit ieder standpunt ervaren kunnen worden. In dit beeld komen realisme en abstractie samen.

De vrouw staat voor *Gaia*, de godin van de aarde, de grote moeder, de oermoeder, zij scheidt het leven. De aarde ontstaat uit *Chaos*. De chaos bevat de basisdelen, aarde, water, lucht en vuur. *Gaia* wordt altijd afgebeeld als een mollige vrouw (vruchtbaarheid), vaak oprijzend uit de grond waarmee zij verbonden is. Het beeld is vloeiend, verticaal, de figuur staat tussen de golvende banen. Zo symboliseert zij de samenwerking tussen aarde water en lucht. Deze elementen zijn van wezenlijk belang voor alles wat groeit, afbreekt en verdwijnt.

Het Schütz Ensemble geeft op zondag, 22 december, om 15 uur in de Goede Rede in Almere Haven een kerstconcert met de titel RORATE COELI.

Op het programma staat koormuziek van Sweelinck, Homilius, Eccard, Brahms, Rheinberger en Distler, stuk voor stuk prachtige en inspirerende werken, sommige ervan speciaal gecomponeerd voor de vierde adventszondag.

Ingrid Cornelisse zal op de harp drie intermezzi verzorgen. Heerlijk om even helemaal tot rust te komen in de drukke decembermaand.

Kaarten zijn verkrijgbaar aan de zaal. Voor een voorverkoopskorting kunt u t/m 20 december mailen naar schutzensemble@live.nl,

www.schutzensemble.nl/concert

Expositie van één dag

Door Rudolf Valster

Welgeteld één dag, werd mijn expositie *Met andere ogen* tentoongesteld bij 'De Muren van Archipel' in de gang van het Gezondheidscentrum van Woon- en Zorgcentrum Archipel.

De expositie, bestaande uit de series *Halal Madonna's* en *The Art of Communication*, zou oorspronkelijk in Almere te zien zijn van 31 oktober t/m 24 januari. Toen er op de eerste dag commotie ontstond onder het personeel en de bezoekers, werd er gezamenlijk besloten de expositie voortijdig af te breken. Men viel met name over de serie *The Art Of Communication*, waarin o.a. figuren in boerka's staan afgebeeld. De huisartsen en de directie waren van mening dat een gezondheidscentrum geen plek is om over deze maatschappelijke vraagstukken te discussiëren. Het was de vierde keer dat deze expositie in een soortgelijke opstelling te zien was, maar de eerste keer dat er dergelijke commotie ontstond en dat de expositie zelfs weggehaald moest worden.

Met andere ogen

Met andere ogen toonde twee series: *Halal Madonna's* en *The Art of Communication*. De expositie lijkt te gaan over vrouwen die een hoofddoek of boerka dragen. In onze maatschappij zijn er veel discussies gaande, over het dragen of niet dragen hiervan. Door dit maatschappelijke vraagstuk te koppelen aan schilderkunst stel ik onze geconditioneerdheid op de proef; hoe onbevangen kijken we? In hoeverre is onze waarneming cultureel bepaald?

Halal Madonna's (2010-heden)

Halal Madonna's zijn portretten van vrouwen met hoofddoeken. Niets bijzonders, zou je denken, maar als je goed kijkt, zie je dat er iets mee aan de hand is. De dames kijken namelijk strak voor zich uit terwijl hun hoofddoeken expressief geschilderd zijn.

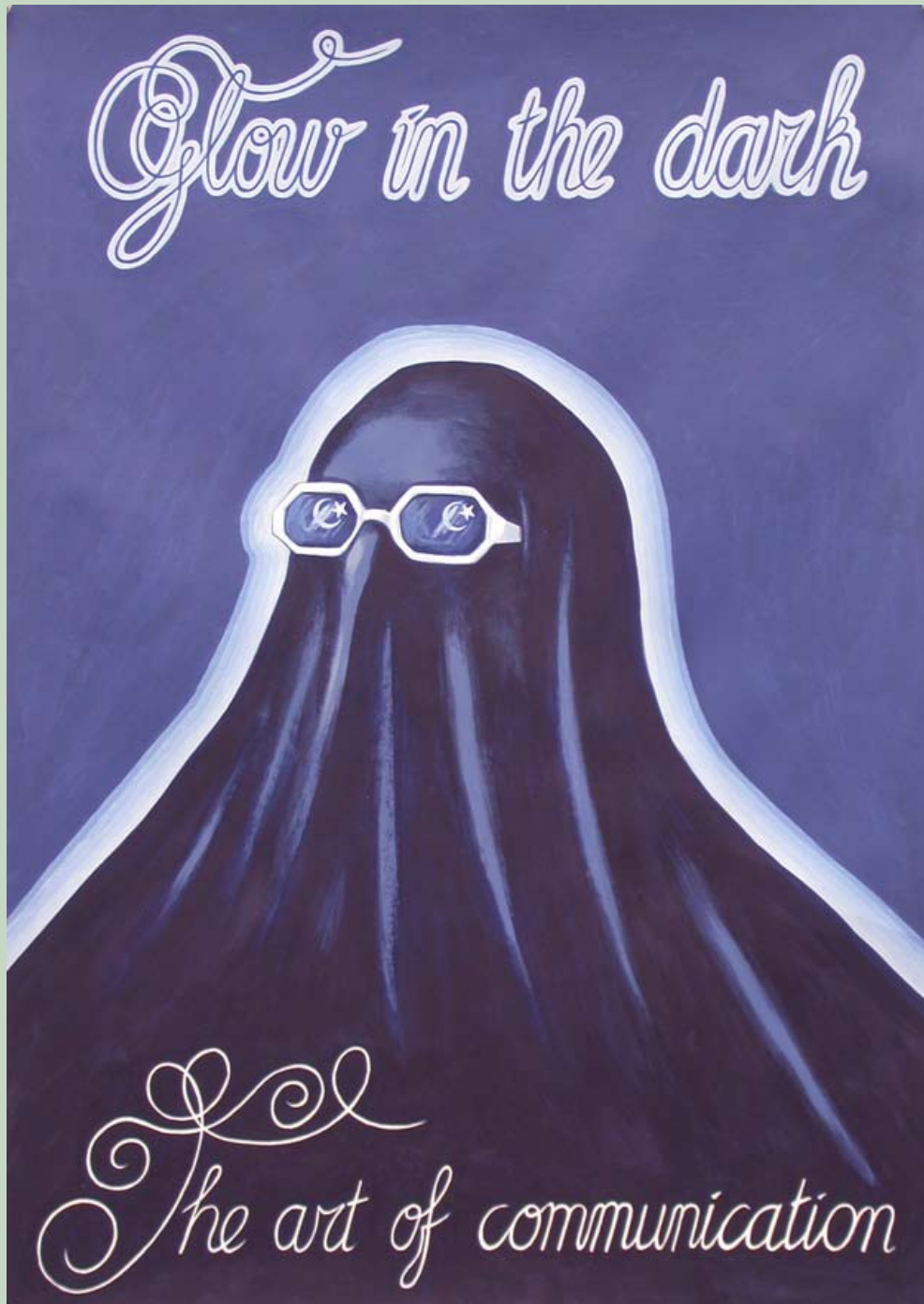
In 2010 zag ik een marktkraam waar hoofddoeken verkocht werden. De paspophoofden, met de doeken daaromheen gedrapeerd, werden het uitgangspunt voor een serie aquarellen en olieverfschilderijen. Door het schilderproces lijken, de in eerste instantie neutrale vrouwenfiguren, een eigen karakter te krijgen en zo te gaan leven.

Hoewel in de huidige maatschappelijke discussie de hoofddoek verbonden wordt aan de Islamitische cultuur, kennen de andere twee grote monotheïstische geloven, het Jodendom en het Christendom, ook soortgelijke lichaamsbedekkende tradities. Het woord 'madonna' in de titel van de werken zinspeelt daar op, want hoeveel gesluisde Mariabeelden zijn er wel niet?

Met deze serie schilderijen probeer ik de beschouwer in staat te stellen bewust te kijken, al is het maar in een oogwenk, naar de onbewuste vooroordelen van alledag.

The Art of Communication (2008)

The Art of Communication is een serie posters waarin figuren gehuld in boerka's een belangrijke rol spelen. De boerka heeft, in onze cultuur, iets geheimzinnigs en afwijkends. Hierdoor ontstaat er een afstand tussen vrouwen die een boerka dragen en degenen die dat niet doen. De posters van *The Art of Communication* zijn geïnspireerd op verschillende reclame uitingen; van de emailen Ritmeester reclame voor sigaren (de knipoog), tot aan de

schreeuwerige reclame van de Mediamarkt. Door te kiezen voor de vorm van reclameaffiches wordt de afstand verkleind, het geheimzinnige wordt herkenbaar gemaakt.

Ik associeer en roep vragen op, ik snij een hedendaags thema aan, op een directe en laagdrempelige manier, zonder zelf een oordeel uit te spreken.

Bij deze serie heb ik ook een magazine/catalogus uitgegeven: *Magazijn Valster*.

Discussie

Mijn stelling is dat zowel de hoofddoek als de boerka laten zien dat de draagster een moslima is, maar dat deze kledingstukken op zichzelf geen religieuze waarde hebben. Ze zijn niet heilig, maar een cultureel bepaald gegeven. Niet iedere Moslima draagt een hoofddoek, laat staan een boerka, het is een persoonlijke keuze en wordt niet gedictreed door de Koran. De meningen zullen hierover uitéén lopen, wat niet erg is, zolang we elkaar niet veroordelen.

In 2011 exposeerde ik de *Halal Madonna's* en *The Art of Communication* in een grotere tentoonstelling *Juxtapositions*. Deze tentoonstelling was te zien in de bibliotheek van Bos en Lommer, naast het marktplein waar de betreffende hoofddoeken verkocht worden. Deze wijk in Amsterdam kent een zeer gemengde bevolkingssamenstelling.

Ik vroeg toen Jihad Alariachi (bekend van 'De meiden van Halal') een discussie te leiden naar aanleiding van mijn werk. Onder de genodigden waren kunstliefhebbers, moslims en moslima's, waaronder de zeer gelovige marktkoopman die de hoofddoeken verkoopt, jongeren, atheïsten, etcetera. Er ontstond een levendige, soms verhitte, discussie, waarin de meningen af en toe

erg uitéén liepen. Maar uiteindelijk was iedereen het erover eens dat het goed was om deze meningen tegenover elkaar uit te spreken, om zo tot een beter begrip van elkaars beweegredenen te komen. Commentaren op de discussie en expositie zijn te lezen op mijn website, onder Juxtaposities. Zo vertelt een bezoeker (moslima) van de bibliotheek dat ze zich erkend voelt bij het zien van de Halal Madonna's.

Een gedeelte van The Art Of Communication was ook te zien tijdens het project 'Vrijuit in de kunst', door stichting Kantara, in de bibliotheek op het Mercatorplein. Het ging hier om vier schilderijen uit deze serie. Vooraf ontstond er een discussie met de leidinggevenden van de bibliotheek. Zij waren geschrokken van het feit dat er boerka's afgebeeld stonden op de posters. Ze had-

den evenwel niet goed bekeken. Zij veronderstelden dat het werk beledigend zou zijn voor de vrouwen in boerka die gebruik maken van de bibliotheek. Om hun stelling te onderstrepen vroegen ze een collega, een moslima, om mee te discussiëren. Zij was er op voorhand op tegen om The Art Of Communication tentoon te stellen, maar zij had de schilderijen nog niet gezien. Nadat zij, op mijn voorstel, het werk eerst ging bekijken, veranderde haar mening. Zij herkende de humor in de posters en vertelde dat ze sommige grapjes zelf ook maakte met vriendinnen, over hun hoofddoeken.

Bij de tentoonstelling lag een tekst die door bezoekers, met of zonder boerka gelezen werd. De bibliotheek heeft geen klachten gekregen over de expositie. Tijdens een rondleiding waren er alleen positieve reacties te horen. Zo was er een mevrouw die zei dat ze pijn in haar buik kreeg als ze iemand in een boerka zag, maar dat ze door het zien

van *The Art Of Communication* dit veel meer kon relativeren. Tijdens de (ééndags-) expositie in Almere lag er het magazine *Magazijn Valster* ter inzage, waardoor de geïnteresseerde bezoeker meer te weten kon komen over de serie *The Art Of Communication*. Ook lagen er op diverse plaatsen flyers waarin, in kort bestek, mijn beweegredenen stonden omschreven. En er lag er een boekje waar bezoekers opmerkingen en commentaren in konden opschrijven.

Toekomst

De *Halal Madonna's* en *The Art Of Communication* zullen in de toekomst in verschillende openbare expositieruimtes te zien zijn, het werkt blijkt nog steeds erg actueel te zijn. Jammer en een gemiste kans dat de Archipel besloten heeft dit werk niet te willen tonen en de discussie te vermijden. In een openbare ontmoetingsplek als een gezondheidscentrum, is kunst bij uitstek een medium dat in maatschappelijke discussies, als aanjager én bliksemafleider kan werken.

Maarten Manson in gesprek over zijn werk

BESCHOUWINGEN

Beroepsmatig heb ik in feite m'n hele leven abstract werk gemaakt. Het portret van mijn moeder (rechts) heb ik in 1960 gemaakt; ik was toen 25 jaar.

Beroepsmatig ben ik werkzaam vanaf mijn 35ste jaar. Ben nu 78 jaar.

***Je maakte tot een paar jaar geleden abstracte werken.
Nu is het toch wat meer figuratief. Of zie ik dat verkeerd?***

Mondriaan is van figuratief naar abstract gegaan; ik nu met deze portretten andersom.

Ben het met je eens dat het werk wel geabstraheerd is.

Zou nog willen opmerken dat m.i. de beeldende kunst pas volwassen is geworden toen men abstract ging werken.

De zonnebloemen van Van Gogh, bijvoorbeeld, zijn eerst door .... (ik noem liever geen naam) gemaakt en daarna door hem.

Men pleegde in feite een soort plagiaat!

Geef de schuld dat ik toch figuratief ben gaan schilderen aan mijn kleindochter Mart, die mij om een portret van haar had gevraagd. Werk op gladde witte plastic platen omdat het dan mogelijk is de kwast sneller te bewegen en er interessante effecten kunnen ontstaan die op doek niet haalbaar zouden zijn. Ben ook afgestapt van de door mijzelf opgelegde beperking van de kleuren rood en blauw zoals je gezien hebt. Elke kleur heeft zijn eigen vibratie; je zou kunnen zeggen is een eigen wereld. (wist je trouwens dat kleuren niet bestaan; dat ze in ons hoofd worden aangemaakt?) Werk met acrylverf en kwasten. Het voordeel van het maken van dit soort werk is dat het me veel voldoening geeft.

KO

Een sprookje, geschreven door Hein Walter.

Uitgesproken op 14 november 2013

bij de opening van de tentoonstelling

Licht lucht en water en Glas achter glas

van Ko van Velsen in het gemeentehuis van Diemen

Er was eens een kunstenaar.

Niet een met verfvlekken op zijn kleren,
geen zwart jasje, zonnebril, geen opvallend type,
maar een gewone jongen.

Zijn naam was Hein.

Hij was niet opvallend,
en je kon aan zijn verschijning niet zien dat hij kunstenaar was,
maar hij had wel een opvallend talent:
hij schreef sprookjes.

Geen gewone sprookjes,
maar echte sprookjes,
waargebeurende, persoonlijke sprookjes.
Sprookjes op maat.

Er was ook een andere kunstenaar.

Eentje die vaak wel verfvlekken op zijn kleren had,
soms een hoed droeg,
een baard had zoals Van Gogh,
een einzelgänger.
Ko was zijn naam.

Het liefste dat Ko deed, was schilderen.

In zijn atelier, buiten in het landschap,
in het licht van de opkomende zon.

Tekenen en schilderen, dat was zijn leven.

Hij had een enorme productie.

Hij was een bron die nooit ophield met schilderijen spuwen.

Hij gaf eigenlijk niet om spullen, om rijkdom.

Hij was gelukkig getrouwd, dat was zijn basis.

En zo lang als hij rijk genoeg was om te kunnen schilderen
zoals hij wilde,

om de bron te kunnen zijn die hij was,

dan was hij rijk genoeg en gelukkig.

En op een dag, die dag komt vanzelf, zou hij zestig worden.

Hij wilde zijn verjaardag best wel vieren,
maar niet op de manier zoals dat vaak gebeurt,
met muziek en zo.

Hij wilde ook geen cadeaus, want dat geeft alleen maar ballast.

Hij wilde licht blijven.

Toen kwam hij op het idee om niet zijn verjaardag,
maar zijn kunstenaarschap te vieren.

Dat kon het beste door zijn schilderijen op te hangen
in een grote lichte ruimte

en al zijn vrienden uit te nodigen.

Niet moeilijk, eigenlijk.

Hij wilde dus geen cadeaus.

Hoewel.

Hij wilde misschien toch wel een cadeau.

Eentje!

Hij wilde graag een eigen sprookje.

In de werkelijke wereld bewoog hij liever op de achtergrond,
maar in het sprookje zou hij op de voorgrond kunnen treden.

De hoofdrol spelen in een verhaal, dat leek hem wel wat.

Dat verhaal hoefde hij niet op te bergen,

af te stoffen, dat kon hij gewoon in zijn hoofd bewaren.
 Ruimte zat.
 En toevallig kende hij Hein, de sprookjesverkoper.
 Toeval bestaat niet.
 Ko vroeg aan Hein of hij voor hem een sprookje wilde maken.
 En Hein zei ja.

En toen brak de dag aan.
 Ko werd zestig.
 Zijn schilderijen hingen aan de muren,
 zijn gasten waren gekomen en het was een drukte van jewelste.

Ko keek uit naar het moment dat Hein zijn sprookje zou gaan voorlezen,
 want dan zou het stil worden.

De gasten wisten het natuurlijk wel,
 maar op zo'n moment is het lastig om niet gewoon te praten.
 Ko had namelijk in zijn leven een grote beproeving:
 zijn oren werkten niet meer zoals ze bedoeld waren,
 en geluiden, harde geluiden,
 stemmen, muziek,
 de tonen knalden vaak als messcherpe zwaarden in zijn gehoorgang
 naar binnen.
 Geluid kan pijn doen.
 Dat is moeilijk voor te stellen als je oren het goed doen.
 Dat weet je pas als je het zelf voelt.

Het was dus druk in de ruimte.
 Veel geluid.
 Het voelde als een bevrijding toen Hein aan zijn sprookje begon.
 Een stem tegelijk was voor Ko een verademing.
 Hij hoopte dat het een lang sprookje zou worden.

Hein stond in het midden en wachtte tot iedereen stil was.

Toen begon hij.
 Er was eens, sprak hij met luide stem.

Zo hoort immers een sprookje te beginnen.

Maar na die woorden stopte hij.
 De echo klonk na in de stilte,
 de woorden klonken secondelang na in ieders hoofd.

Toen legde Hein zijn wijsvinger tegen zijn lippen
 ten teken dat iedereen stil moest blijven.

Er was spanning voelbaar.
 Iemand schuifelde wat,
 een ander bewoog langzaam zijn hand naar zijn kin,
 maar de stilte hield aan.
 Niemand durfde geluid te maken.

Net toen het ongemakkelijk begon te worden,
 stapte Hein naar een van de schilderijen.
 Zoals een priester,
 of een tovenaar misschien, een magiër,
 begon hij bewegingen te maken bij dat schilderij.

Af en toe keek hij om naar de toehoorders,
 om te kijken of ze zagen wat ze moesten zien.
 Als hij zijn hand bij een vlak hield, dat lichtte dat vlak op.
 Het was raadselachtig,
 maar op een bepaalde manier heel geruststellend en rustgevend.
 Je zag een landschap, grijzen vlakken,
 wolkenpartijen,
 maar doordat ze er samen zo indringend naar keken,
 werd het licht in het landschap bewegend, haast levend.
 Alsof het door de verf heen wilde breken
 om de ogen van iedereen te openen
 voor de schoonheid die in het schilderij lag ingesloten.

En toen ineens gebeurde er iets wat niemand
 voor mogelijk had gehouden:
 het schilderij brak open.

Het was alsof er een deur opening,
 een raam in het voorjaar.
 Schilderijen zijn natuurlijk ook ramen,
 in de zin van een raam in de kamer,
 een raam naar een andere wereld,
 maar het blijft natuurlijk altijd tastbare verf.
 Maar dit schilderij ging werkelijk,
 letterlijk open.
 Groot licht straalde de ruimte in.

Sprookjesfiguren stralen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit,
 en het was dan ook niet raar dat iedereen hem volgde
 toen Hein het schilderij in stapte, het licht in.
 Zoals de kinderen de rattenvanger van Hamelen volgden,
 of zoals de Oudtestamentische Joden Mozes volgden
 door de opengestroomde Rietzee,
 zo volgden de gasten van Ko en ook Ko zelf, de sprookjesverteller.
 Toen de laatste gast het schilderij binnen was, ging het schilderij dicht.

In het schilderij heerste volkomen stilte.
 De rust was er volkomen.
 Het was niet de stilte die ontstaat als een bepaald geluid wegvalt,
 maar een voedende stilte.
 Een omarmende, veilige stilte.
 En de sfeer was weldadig.

Iemand probeerde zijn verbazing te delen met een ander,
 hij probeerde iets fluisteren,
 maar er kwam geen geluid over zijn lippen.
 Maar de ander hoorde hem toch.
 Het spreken ging hier in gedachten.

Toen iedereen een beetje gewend was aan de nieuwe situatie,
 begonnen ze te merken
 dat ze de gedachten van iedereen konden horen.
 En dat ze ook antwoord gaven,
 zelfs voordat ze antwoord wilden geven.

Het ging vanzelf.
 Ze waren zo ongekend verbonden met elkaar verbonden,
 dat hadden ze nooit eerder ervaren.
 Het waren geen kolkende gedachten,
 geen overdosis aan hersengolven,
 maar kalmte,
 een zee van rust.

Overweldigd, dat waren ze.
 Dat een schilderij deze wereld verborg,
 het was niet in ze opgekomen.

Ko was niet verbaasd.
 Dit was zijn wereld.
 Hij kende dit als geen ander.
 Wat wel volkomen anders was, was het bezoek.
 Dit was zijn wereld,
 daar was hij altijd alleen.
 Nu waren er mensen.
 Hij moest eraan wennen, dat wel, het was onverwacht,
 maar het voelde niet ongemakkelijk.

Aangenaam,
 hemels misschien zelfs.
 En dat bleef een tijdje bestaan.
 Hoe lang was niet te zeggen,
 want tijd bestond hier niet.
 Toen iemand zich realiseerde
 dat hij geen idee had hoe lang hij hier al was,
 en op zijn horloge wilde kijken,
 kwam hij erachter dat hij geen horloge meer om had.
 Een vleugje achterdocht stroomde toen door alle hoofden heen.
 Een windvlaag van gedachten.
 Iemand anders wilde er toen uit, uit het schilderij.
 En doordat die gedachte bij een persoon was opgekomen,
 dacht iedereen het.
 Waar is eigenlijk de uitgang? Waar is de uitgang!?

En zo begon de onrust.
 Paniek was het niet,
 maar de vredige zee begon wat te kolken.
 En in die onrust hadden de gasten niet in de gaten
 dat Ko en de sprookjesverteller,
 de gidsen in dit vreemde land,
 naar een volgende ruimte waren doorgelopen.
 En dat ze de deur achter zich hadden dichtgedaan.

Maar toen eenmaal het besef bij iemand was doorgedrongen
 dat de gidsen weg waren,
 brak er bij iedereen paniek uit.
 Ze hadden vooraf natuurlijk kunnen weten dat sprookjes meestal wel
 een happy end hebben,
 maar dat sprookjes tegelijk niet bepaald ongevaarlijk zijn
 en dat er angstaanjagende wendingen kunnen plaatsvinden
 die niet voor iedereen goed uitpakken.
 Sneeuwwitje mag uiteindelijk wel lang en gelukkig leven,
 maar met haar stiefmoeder loopt het niet goed af.

En daar waren ze,
 opgesloten in een schilderij van stilte.
 Ze ervoeren nu in feite de andere kant van het kunstenaarsbestaan,
 de kant van de angst, van de eenzaamheid,
 de vergeefsheid,
 de innerlijke stem die zegt dat je een waardeloze kunstenaar bent,
 dat je dingen maakt die niemand wil hebben,
 dat je nooit succesvol zult zijn.
 Angst heeft vele gedaantes.
 Zodra je analytisch naar je eigen angst kunt kijken,
 dan is het gevoel al aan het minderen,
 maar dat was bij deze bijzondere reis niet het geval.
 De mensen voelden nu alleen nog maar grote paniek,
 grote eenzaamheid.
 En ze voelden zich opgesloten en ze wisten zeker
 dat ze zouden verdrinken.

Toen het gevoel ondraaglijk werd, verstikkend werd, ...
 ging de deur weer open.
 Daar stonden de sprookjesverteller en Ko,
 de herders in de wereld van de kunst.
 Op slag was de paniek verdwenen, de storm gaan liggen.
 Dat was de kamer van de Stilte,
 sprak de sprookjesverteller in gedachten tegen iedereen.
 Het is niet voor iedereen weggelegd om kunstenaar te zijn.
 Niet iedereen is bestand tegen de innerlijke stilte.
 Je moet beschikken over een sterke geest.
 En zelfs die sterke, getrainde geest zal momenten van twijfel kennen.
 De sprookjesverteller glimlachte warm.
 Kom maar, dacht hij tegen ze,
 kom maar mee, dan gaan we naar de volgende ruimte.

De gasten liepen gewillig en opgelucht met hem mee.
 In de andere ruimte straalde een zacht, paars licht.
 Dit is de kamer van het Licht, sprak de verteller in gedachten,
 de levende zon, de bron van alles.
 En nog voordat de gasten zich realiseerden
 dat ze paars nooit eerder met de zon hadden geassocieerd,
 veranderde het licht in de kamer naar groen.
 Toen werd het oranje, grijs, toen weer blauw.
 Het ging maar door.
 In het licht zitten alle kleuren,
 het is het palet van de kunstenaar.
 Hij kan ze pakken.
 Gebruiken.
 Maar hij moet snel zijn.
 Als een kleur voorbij is, dan komt die niet meer terug.
 Dan is de kans verkeken.
 Er bestaan miljarden en miljarden en miljarden verschillende kleuren.
 Ze lijken misschien op elkaar,
 zoals mensen op elkaar lijken,
 maar geen kleur is identiek aan een andere.

Het duizelde de gasten.

Ze konden nauwelijks bevatten wat het allemaal betekende.
Maar Ko en de sprookjesverteller gaven de gasten
nauwelijks de tijd om na te denken,
want ze liepen al weer naar de volgende ruimte.

Dit is de laatste kamer, dacht de sprookjesverteller zacht.
In zijn stem klonk eerbied.

De gasten hoorden zijn stem nu vanuit de verte,
alsof ze achterop waren geraakt,
hem niet goed meer konden volgen.

Dit is de kamer van de Creativiteit.

Wie hier is, is verbonden met de zesde hemel.

Hier wordt de mens gemaakt.

Hier maakt de mens zichzelf.

De stem van de sprookjesverteller klonk van ver,
heel zacht, bijna onbereikbaar,
maar de gasten voelden toch
dat er iets heel bijzonders aan de hand was.

Ze werden doorstroomd,
alsof iemand of iets door hen heen ademde.

Ze voelden zich als nieuw, als anders,

als herboren, vol energie,

energie die ze nooit eerder hadden gevoeld.

Ideeën borrelden op, bij de een, bij de ander.

Grootse plannen, evenementen, projecten,

ze maakten verbindingen in hun hoofd

die ze eerder niet konden maken.

Ze voelden zich geweldig.

Ongekend geweldig.

En toen opeens waren ze buiten!

Plotsklaps.

Zonder waarschuwing.

Opeens stonden ze weer gewoon voor het schilderij,
in plaats van erin.

Verbluft waren ze.

Onwezenlijk was het.

De gasten keken verdwaasd om zich heen.

Niemand durfde iets te zeggen.

Ze zochten naar de sprookjesverteller,

maar die was er niet meer.

Was hij er wel geweest?

Ko was er wel.

Hij liep langzaam naar de plek

waar de sprookjesverteller had gestaan.

Hier hangen mijn schilderijen, sprak hij zacht.

Stuk voor stuk zijn het deuren naar het sprookje

dat jullie net hebben meegemaakt.

Ze zijn te koop.

Ik zou het fijn vinden als ze bij u thuis komen te hangen.

Maar wees voorzichtig!

Het licht dat erin schijnt,

de vrijheid die er woont,

de creativiteit die er ademt,

ze zijn kwetsbaar.

Zorg er goed voor.

ALMEERS BLAUW

Tentoonstelling van Jan Resink en Hugo Kaagman in het Flevo Ziekenhuis, Almere

Hospitaalweg 1, 1315 RA in Almere

t/m 23 januari 2014

Jan Resink is in Almere een bekende kunstenaar, kunstfilosoof en kunstdidacticus. In 2011 kreeg hij een opdracht van Nuon voor 'Kunst op een windmolen'. Hij koos voor een oer-Hollands thema voor de oer-Hollandse windmolens: een 'Delfts Blauw tegeltableau' achtergrond voor een eveneens in blauw uitgevoerd handengebaar van vriendschap.

Hugo Kaagman begon in de jaren '70 in Amsterdam als graffitikunstenaar. Naast zijn veelkleurige met sjablonen opgebouwde voorstellingen op talloze muren, maar ook op doek, in tunnels en metrostations e.d., ontwikkelde hij een zeer Hollandse en karakteristieke beeldtaal in eigentijdse vertaling van het traditionele 'Delfts-blauw'.

ST e L # A**School voor Taal en Literatuur, in Almere**

Dichters Maria van Daalen (stichting No[o]rdschrift) en Hein Walter (stichting De Zijderups) hebben de handen ineengeslagen en starten in Almere een *School voor Taal en Literatuur*. Ze beginnen klein, maar het kan zomaar uitgroeien naar meerdere steden, met meerdere docenten.

Misschien volgt Lelystad met ST-L # L of Zeewolde met ST-L # Z. Het concept is helder: literatuur dichtbij en niet duur.

Maria en Hein geven de eerste serie workshops in het gebouw van basisschool het Spectrum, in Almere Buiten. Later in het jaar worden daar andere locaties aan toegevoegd, zoals het atelier van Hein in de Poëziestraat en in het Baken Trinitas Gymnasium. *ST e L # A* begint in week 3 van het nieuwe jaar.

De workshops kosten € 75,- voor 5 lessen.

Creatief Schrijven - 13, 20, 27 januari, 3 en 10 februari

19.00 - 22.00 uur

Docent: Hein Walter

Spelen met taal, experimenteren, poëzie, sprookjes - durven, oude woorden, nieuwe gemaakte woorden, zin en betekenis, spannende onzin. Durf het maar. Pas als je fouten leert maken, ga je begrijpen wat creatief schrijven inhoudt.

Aan de hand van opdrachten werk schrijven, feedback geven, voordragen.... en wellicht publiceren.

Middeleeuwse Literatuur - 14, 21, 28 januari, 4 en 11 februari

19.00 - 21.00 uur

Docent: Maria van Daalen

De middeleeuwen zijn de basis voor onze hele verdere cultuur. Wat zich in die tijd ontwikkelt als 'hoofse liefde', bevat al de blauwdruk van hoe anno 2013 mannen en vrouwen met elkaar omgaan. De geschiedenis rijk verteld en verlucht met afbeeldingen.

Moderne Literatuur - 16, 23 januari, 6, 13 en 20 februari

19.00 uur - 22.00 uur

Docent: Maria van Daalen

Gedichten lezen van Kouwenaar, van Faverey, van Remco Campert, Anne Vegter, die nu de Dichter des Vaderlands is - denk niet dat hun werk gemakkelijk is omdat het makkelijk lijkt.

Besproken worden ook gedichten van hele jonge dichters, zoals Thomas Möhlmann en Ellen Deckwitz.

Voor informatie en aanmelding:

Hein Walter - heinwalter@tiscali.nl / 06 5 1924 882

Maria van Daalen - mariavandaalen@gmail.com - 06 1976 4341

Uitnodiging**Kerstborrel Cultureel Wild Trio donderdag 19 december**

Beste meneer, mevrouw,

De tijd vliegt. Het jaar is alweer bijna om. Maar voordat het zover is, gaat Corrosia vanwege een verbouwing aan het huidige pand, verhuizen naar het Stadhuisplein in Almere Stad. Suburbia, BonteHond en Corrosia grijpen deze gebeurtenis aan om gezamenlijk een kerstborrel te organiseren.

We zullen proosten op een gezellige start, inventievere samenwerkingen en een cultureel bruisende plek.

Op donderdag 19 december bent u vanaf 17:00 uur van harte welkom op onze kerstborrel aan het Stadhuisplein 2. Wij zullen terugblikken op het afgelopen jaar en geven u alvast een sneak preview voor het komende jaar. Daarnaast is er live muziek, de mogelijkheid om een warme kerstgroet te versturen, lekker hapjes, drank, gezelligheid en culturele inspiratie.

Deze borrel is tevens de laatste Hotspotborrel van 2013, ontstaan vanuit *Cultuur als motor van de Economie*. Een borrel die u niet kunt missen als u op de hoogte wil blijven van wat er speelt in het culturele veld van Almere.

Om in stijl op deze kerstborrel aanwezig te zijn, wijzen we u graag op de dresscode: A touch of Christmas.

Aanmelden voor kan tot 10 december door een mail te sturen naar culturelekerstborrel@gmail.com.

We zien u graag,
Met vriendelijke groet,

Ronald Venrooy
Hester Wolters
Corrosia

Albert Lubbers
Jos van Hulst
Theatergroep Suburbia

René Geerlings
Roeland Dekkers
BonteHond

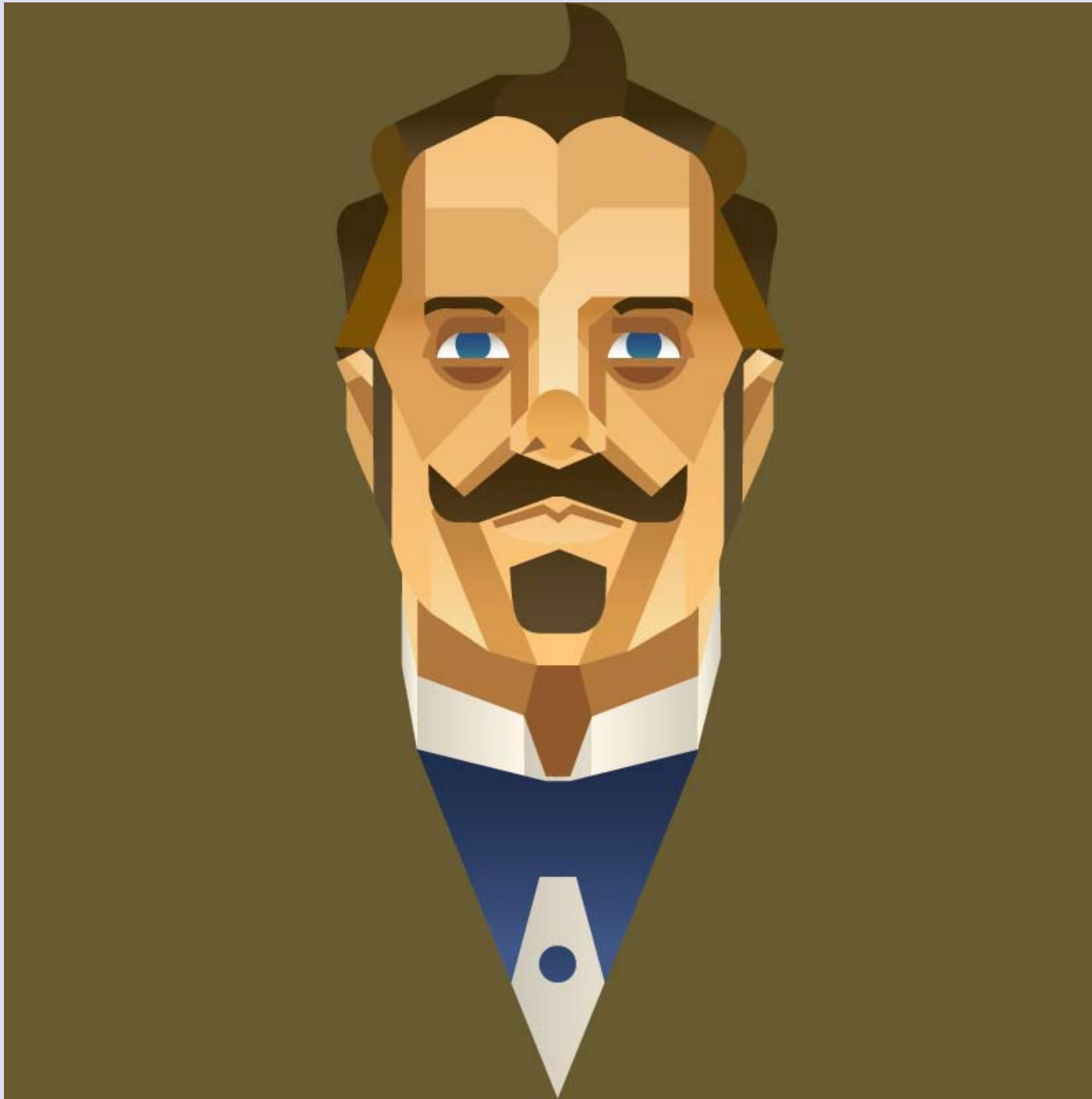
CORROSIA
kunst aan de muren
en kunst op de planken

CULTUUR
ALS MOTOR
VAN DE
ECONOMIE

FLEVOLANDSE GEZICHTEN

door Lars van Schagen

Cornelis Lely

Stichting Klassiek leeft in Flevoland presenteert:

Weihnachtsoratorium J.S. Bach

vrijdag 20 december 2013
De Ark Dronten (De Oost 54)
vanaf 20.00 uur

Dirigent: Leendert Runia
Koor: Sallands Bachkoor
Orkest: Nationaal Symfonisch Kamerorkest
Solisten: Martha Bosch – sopraan
Roelien van Wageningen – alt
Robbert Overpelt – tenor
Máté Fülep- bariton

Kaarten zijn te bestellen via
e-mail: klif@solcon.nl
Vanaf 15 november zijn de kaarten
ook te koop bij Voster Boekhandel,
Het Ruim 42, Dronten.

	Voorverkoop	Aan kassa
Normaal:	€ 22,50	€ 25,00
A-plaats:	€ 25,00	€ 27,50

Bel voor informatie: 06-41497089

 www.stichtingklif.nl

SUNSATION 2014 - 33ste editie

33e editie vrijdag 20 en zaterdag 21 juni 2014

Volgend op het thema van de laatste editie 'Kermis' stellen we nu de 'Extase' centraal. Het hoogtepunt, de vervoering, de climax van het feest. Dichters en muzikanten kiezen hun voordrachten op het thema. De een zal kiezen voor extase in woorden, de ander in klank of gebaren.

Denk aan performance en poëzie nauw verbonden door de ervaring van de concrete aanwezigheid van het lichaam en de acties van de dichter zelf. Het lichaam van de voordragende dichter kunnen we zien als een onderdeel van de performance: wat hij doet met zijn lijf, heeft invloed op de betekenis van zijn poëzie.

We proberen het moment vast te leggen/weer te geven waarop de dichter je in extase achterlaat. De voordrachten wekken de indruk van een sensueel kunstwerk. De woorden geven totale overgave aan en verhogen de tastbaarheid van het mystieke moment. Hier wordt het onzichtbare zichtbaar. De hevige pijn of het genot dat je hierbij voelt is onuitsprekelijk. Het is onmogelijk naar het einde te verlangen. De ziel kan met niets minder tevreden zijn dan met de woorden zelf. Dit is geen lichamelijk, maar geestelijk genot. Hier vindt een zoet verkeer plaats tussen de ziel en klank/woorden.

De Extase - www.festivalsunsation.nl

OPEN PODIUM

Festival Sunsation, dat dit jaar plaats vindt op zaterdag 21 juni tussen 05.00 en 09.00 uur, biedt de vrijdagavond voorafgaand (20 juni) vanaf 20.00 uur de mogelijkheid deel te nemen aan een open podium. Belangstellenden kunnen, na opgave, maximaal drie gedichten voordragen. Het open podium vindt plaats in de festivaltent van Sunsation op het Observatorium Robert Morris.

Aanmelden voor het open podium kan middels een email naar openpodium@festivalsunsation.nl. U ontvangt dan per omgaande een bevestiging van deelname en alle bijzonderheden per mail.

Haardvuurconcert op 7 december in teken van Spanje
 zaterdag 7 december, 16:30
 Lavendelhoeve Viva Lavandula,
 Uiterdijkenweg 45, Marknesse

Met een knipoog naar Sinterklaas, die dan alweer naar Spanje teruggekeerd is, staat het 2e haardvuurconcert bij Viva-Lavandula in het teken van Spanje. Spaanse muziek en Spaanse gerechten.

Marion Boshuizen neemt voor deze gelegenheid zowel een clavecimbel als ook een kistorgel mee en zal daarop werken uit de 16e, 17e en 18e eeuw spelen. Het meest beroemd is wel de Fandango van Antonio Soler, een opzwepend, virtuoos dansstuk voor clavecimbel. Een andere beroemde componist is Domenico Scarlatti, van oorsprong Italiaans, maar een groot deel van zijn leven werkzaam aan het Spaanse hof. Zijn sonates zijn van grote invloed geweest op de ontwikkeling van het clavecimbelspel. Een onbekende naam is Sebastian Aguilera de Heredia, een Spaanse monnik en componist van orgelmuziek. Zijn werk ademt nog de sfeer van de renaissance. Ook Pablo Bruna is hier onbekend, maar hij schreef prachtige muziek. Ten slotte staat er nog een suite van Zipoli op het programma. Deze componist werd geboren in Italië, trad toe tot een kloosterorde in Sevilla en werd daarna missionaris in Latijns Amerika.

Helemaal in de sfeer van december kunt u zich warmen bij een vuur, niet alleen binnen bij de openhaard, maar ook buiten. Er is warme chocolademelk met slagroom of een lekker glas wijn of port. Na afloop van het concert wordt een drankje en een hapje geserveerd en is er voor iedereen een verrassing van Sinterklaas.

Ook het diner is sfeervol en in stijl. In de prachtig verlichte ruimte neemt u plaats aan een lange tafel met kaarslicht. Terwijl u ge-

niet van het diner kunt u uw muzikale ervaringen van de middag uitwisselen met andere gasten en met Marion Boshuizen. Het menu bij dit concert bestaat uit meloen met rauwe ham, paella met salade en als nagerecht tiramisu á la Sinterklaas.

De zaal is open vanaf 15:00 uur, aanvang concert 16:30 uur en diner om 18:30 uur. Reserveren voor het concert is, gezien de beperkte ruimte, gewenst en voor het diner noodzakelijk. Meer informatie en reserveringen via www.viva-lavandula.nl of telefonisch: 0527-292553

Hierbij een link naar het laatste samenwerkingsproject van Pat van Boeckel en Karin van der Molen in Japan.

Een visueel verslag van een bijzondere expositie.

<http://youtu.be/FZR24oMH-hc>

Woensdag 18 December 2013

20:30 uur

De Verbeelding Zeewolde

Insomnio o.l.v. Ulrich Pöhl

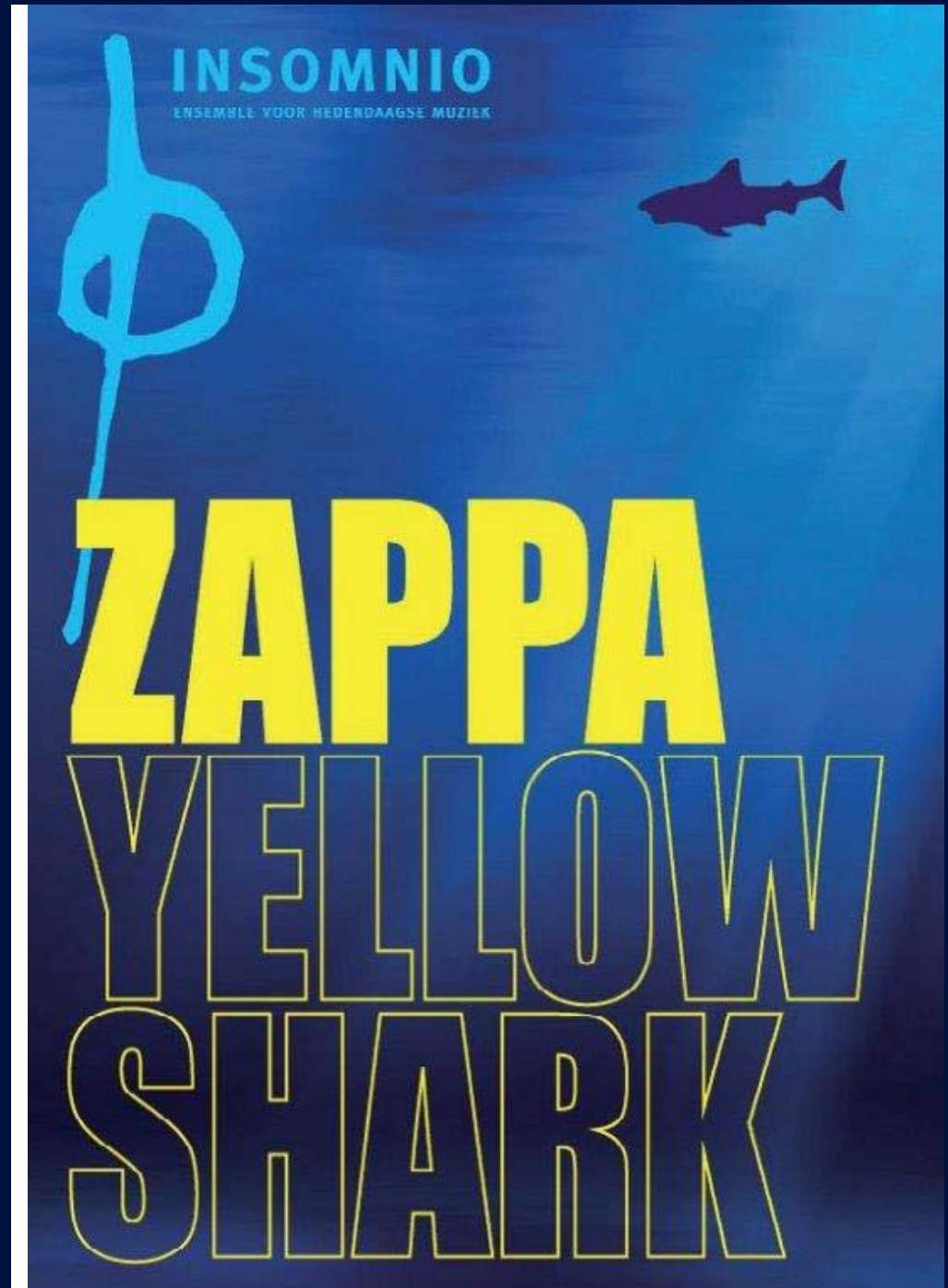
Frank Zappa - The Yellow Shark

Luc Ferrari - Symphonie déchirée

Toegangsprijs € 15,- / met CJP € 12,50 Reserveringen voor dit concert: Bij voorkeur via e-mail: reserveren@insomnio.nl OF bellen tijdens kantooruren op: 06 363 967 43 EN door overmaking van € 15,- / €12.50 p.p. op rekening no: NL22INGB0007868555 onder vermelding van "concert 18 december". Kaartverkoop aan de kassa op 18 december vanaf 19.30 en uitsluitend contant (geen PIN)

Zappa en Ferrari

Wie bij Frank Zappa alleen denkt aan rockmuziek staat een verrassing te wachten. Deze excentrieke musicus heeft vlak voor zijn overlijden nog eenmaal vorm gegeven aan zijn levenslange fascinatie voor hedendaags klassiek. The Yellow Shark, een meerdelige compositie voor groot ensemble, geschreven in 1992, bevat zowel oude stukken uit Zappa's repertoire als nieuwe composities geschreven voor het Duitse Ensemble Modern. Insomnio voert The Yellow Shark uit in de oorspronkelijke samenstelling, voorzien van nieuw beeldmateriaal. The Yellow Shark wordt gecombineerd met Symphonie Déchirée, een intrigerend werk van componist Luc Ferrari. Net als Zappa is Ferrari een buitenbeentje in de klassiek hedendaagse traditie. Ferrari, oorspronkelijke componist van elektroakoestische werken, geeft in zijn Symphonie Déchirée, subtiel vorm aan zijn maatschappijkritiek.

Beschouwing december 2013 - door Rob van den Broek

Paviljoen de Verbeelding Zeewolde

In 2006 verhuisde ik met mijn gezin vanuit Utrecht naar Zeewolde. Veel van mijn vrienden twijfelden er in grote mate aan of ik het bruisende, culturele Utrecht zou kunnen missen. Niets is minder waar gebleken. Door de tip van een vriend ben ik kort na mijn verhuizing naar paviljoen De Verbeelding getogen. Op een grijze zondagmiddag, een nagenoeg leeg pand, de enige bezoeker. Wat bleek: die zondag was de laatste officiële dag dat de Verbeelding open was voor het publiek. Stichting de Verbeelding was opgeheven, de gemeente Zeewolde zou het paviljoen terugkopen. Zonder overdrijving heb ik die middag mijn hart verpand aan dat schitterende architectonische hoogstandje. In mijn ogen was het onmogelijk dat deze parel verloren zou gaan als culturele pleisterplaats.

Geweldig dat door samenwerking met de gemeente Zeewolde, een aantal lokale partners, muziekgezelschappen, kunstenaars, gastvrouwen en scholen, met financiële steun van het Prins Bernhard Cultuurfonds, de gemeente Zeewolde, de provincie Flevoland, de nieuwe stichting de Verbeelding, we erin geslaagd zijn de afgelopen 5 seizoenen een 40-tal concerten met daarbij behorende expositie en workshops te kunnen organiseren. Totaal zo'n kleine 2.500 bezoekers en ongeveer 150 musici waren elke keer opnieuw opgetogen over deze unieke ambiance. Uniek in Nederland.

Wat maakt het gebouw zo bijzonder:

- de ligging: speciaal voor dit paviljoen is een landtong opgespoten in het omringende. Opgenomen in Weteringpark, grenzend aan en opgenomen in de natuur.
- het uitzicht: uniek met een schitterend zicht op Sea Level van Richard Serra.
- de constructie: een getordeerde buitenwand van sandwichplaten, waarvoor een één-op-één schaalmodel is gebouwd om te kijken of het kon. De spantconstructie die in schuren in de polder veel is toepast, hier in een flauw aflopend ritme geplaatst, waardoor het dak tordeert.
- de tegenstelling tussen binnen en buiten: van buitenaf een grijze, gesloten doos in een spannende vorm, van binnen een heldere open ruimte, waar het licht en water

met elkaar wedijveren

- de ramen: de lage ramen aan de zijkanten en de doorkijk van voor naar achter: een zo speelse manier van verbinding van binnen naar buiten, waarbij je het gevoel krijgt dat je in een boot vaart

- de vorm: in elkaar geschoven schollen, met uitstekende delen, een doorlopende lijn van kantoorruimte en opberghok aan de achterkant

De architect is René van Zuuk uit Almere. Ik heb René een aantal keer ontmoet in de Verbeelding. Een architect met een heldere kijk op vormgeving, lef om te experimenteren met vorm en materialen, in staat om binnen de beperkingen van ruimte en geld iets unieks neer te zetten dat spraakmakend is.

Waarom nu deze beschouwing?

De toekomst voor de Verbeelding is onzeker, het (financiële) draagvlak is onduidelijk, de maatschappelijke en politieke steun twijfelachtig.

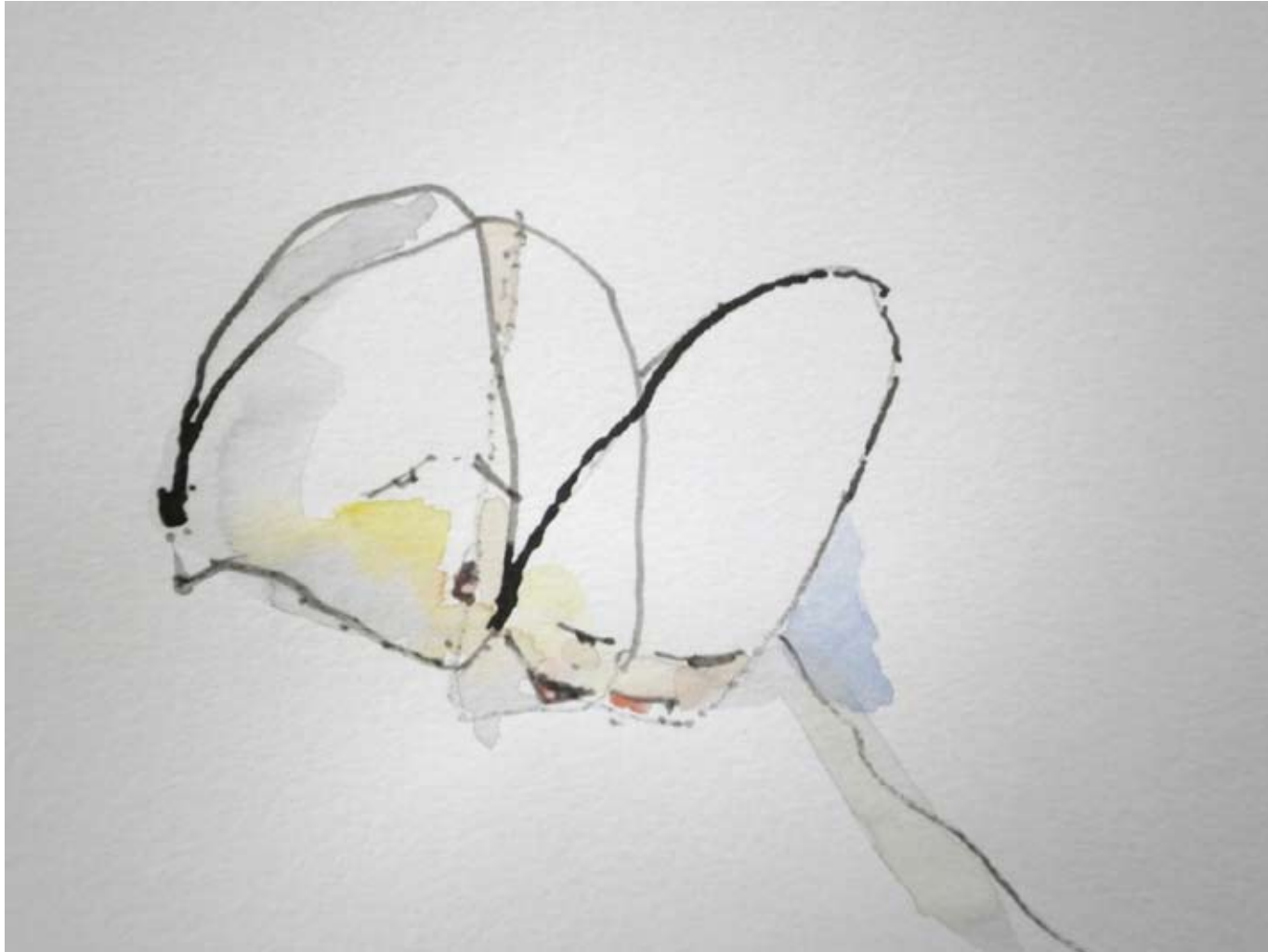
Nieuw werk op de website van de KVF	Titel	Rishi (5)
www.flevokunst.nl/lid/sonja-rosing	Materiaal	eitempera op paneel
	Afmetingen	120 x 72 cm
Werk van Sonja Rosing:	Jaartal	2013

Nieuw werk op de website van de KVF	Titel	Serie Gebroken wit - Fragile XVI
www.flevokunst.nl/lid/mary-fontaine	Afmetingen	100 x 100 cm
	Jaartal	2013

Werk van Mary Fontaine:

Nieuw werk op de website van de KVF	Titel	Hades Kabeza
www.flevokunst.nl/lid/ko-van-velsen	Jaartal	2013

Werk van Ko van Velsen:

Nieuw werk op de website van de KVF	Titel	Mimi
www.flevokunst.nl/lid/hein-walter	Materiaal	Pastelkrijt op papier
	Afmetingen	60 x 80 cm
Werk van Hein Walter:	Jaartal	2013

Nieuwe Expositie in Atelier De Veste

Jaap Stelwagen, lid van de Lelystadse Amateur Kunstenaars (LAK) exposeert vanaf heden tot en met 8 januari 2014 in Atelier De Veste in Lelystad. Er wordt een overzicht getoond van de schilderijen die hij de afgelopen jaren gemaakt heeft.

Jaap Stelwagen is zo'n 12,5 jaar geleden na zijn werkzame leven begonnen met schilderen. Eerst volgde hij een cursus aquarel bij de SWOL, daarna is hij lid geworden van de LAK en is met acrylverf begonnen. Jaap is een gedreven kunstenaar die kleurrijk en abstract werk niet schuwt. Hij exposeert regelmatig, voornamelijk in Friesland, zijn geboortegrond. Ook is hij deelnemer van het eerste uur van de Atelier Route Lelystad.

Zijn schilderijen in de huidige expositie zijn divers, met vooral wadlandschappen, ingetogen en verstild.

expositie Jaap Stelwagen in Atelier de Veste

adres De Veste 16-73/77 (1e nivo)

8231 JH Lelystad

Telefoon 0320-222779

Vanaf heden t/m 8 januari 2014

Toegang is gratis.

Openingstijden:

maandag 20.00-22.30 uur

dinsdag 10.00-16.00 uur en 20.00-22.30 uur

woensdag 10.00-16.00 uur en 20.00-22.30 uur

zaterdag 10.00-14.00 uur

Kamerkoor Vocoza: concerten op 7 en 8 december

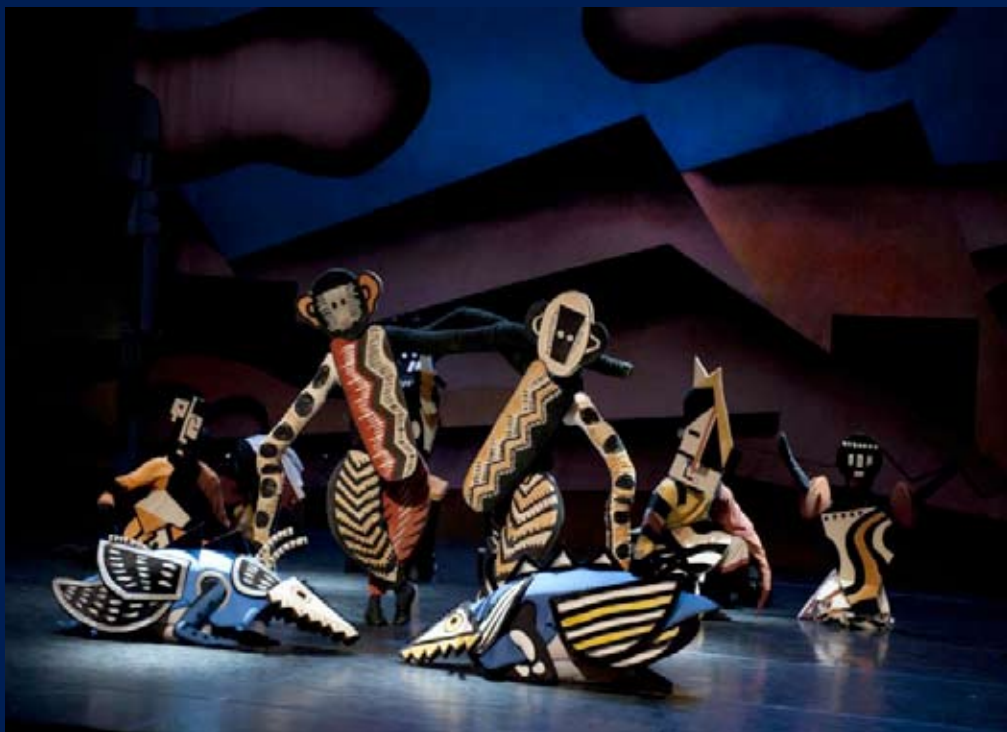
www.vocoza.nl

Ontwaak, harp en citer, ik wil het morgenrood wekken! De Chichester Psalms van Leonard Bernstein barsten uit hun voegen van uitbundigheid. Met harp, slagwerk, orgel en de ijle vroegte van een jongenssopraan vormen ze het spetterende hoogtepunt van een vocaal feestje dat Kamerkoor Vocoza bouwt in de aanloop naar kerst.

Dat feest van de geboorte, van een nieuwe dag begint verwachtingsvol, met de Hymn to the Virgin van Benjamin Britten en de vespergebeden van Arvo Pärt (de Magnificat of O-Antifonen). Dan breekt de zon door met de Renaissance-barok van Giovanni Gabrieli. De traditionele Coventry Carol krijgt een bijtende interpretatie van Daryl Runswick, in een speciaal arrangement voor Vocoza. Het feestje besluit met twee bijzondere christmas carol-arrangementen van Jackson Berkey.

Met medewerking van Erika Waardenburg (harp), Stephan van de Wijgert (orgel), Jan van Dijk (slagwerk), en een jongenssolist van de Koorschool Sint Bavo.

KUNSTBAL
#LOODS 32
Zeilweg 32
8243 PK Lelystad

Vooraankondiging

Zaterdag 4 januari, start 17.00 uur

Een kunstig begin van het nieuwe jaar. La creation du monde. Voor alle beeldend kunstenaars, professioneel, amateur en hobbyist, een mogelijkheid om je helemaal uit te leven op het doek "IK". Het Kunstbal van Flevoland direct aan het begin van het nieuwe jaar. Een toast met alles wat je in je hebt.

Zelf geen kunstenaar en toch aanwezig zijn? Je bent zeer welkom. #Loods32 zal zorgdragen voor accessoires voor een beperkt bedrag, die toegang geven tot het bal. Via de FB pagina en website vindt u t.z.t. een 'sneak preview' van bijzondere kunstwerken waar we de hand op weten te leggen.. Laat je dus inspireren. Een selectie van de meest unieke creaties zal in januari tentoongesteld worden

Zet het nieuwe jaar op de kaart en ga aan de slag met masker, creatie, kostuum en koop een kaartje via #Loods32, of mail info@loods32.com.

Kaarten: € 10,- Voorverkoop € 7,50 (incl.welkomstdrankje)
 za 4 jan. 17 tot 23 uur

Kijk op www.loods32.com voor meer informatie.

Of volg ons via Facebook.

Iris van 't Bosch

Clara van den Hout

Tonnie Verheij

Bach Magnifique!, hét droomprogramma voor de kersttijd

Speciaal voor de kersttijd brengt het Apollo Ensemble een programma met Bachs Magnificat. Een zeer mooi en bekend werk waarin Maria zich er op verheugt dat ze zwanger is. Zeer toepasselijk voor de kerstfeer maar het Apollo Ensemble maakt er iets heel uitzonderlijks van. Zo brengt het de eerste versie, in Es met de toegevoegde koralen voor de kersttijd.

Het Magnificat wordt gecombineerd met Bachs Ouverture nr IV en Cantate BWV 110 (Unser Mund sei voll Lachens) Deze Cantate en Ouverture zijn sterk aan elkaar verwant. Het is dan ook zeer verrassend deze twee stukken in één programma te horen!

David Rabinovich kiest voor een transparante uitvoering in een enkele bezetting voor de zangers. Hierdoor wordt het geen zang met begeleiding maar één groot ensemble met een gelijkwaardigheid van stemmen en het geïnspireerde spel van kamermuziek.

Een uitvoering met zangers in enkele bezetting. Het is een grootse bezetting: 5 zangers (SSATB), strijkers, orgel, trompetten, hobo's, fluiten, blokfluiten, pauken, fagot.

Met o.a. Amaryllis Dieltiens, sopraan; Lauren Armishaw, sopraan; Nicola Wemyss, alt; Immo Schröder tenor en Jelle Draijer, bas

Het Apollo Ensemble staat onder artistieke leiding van David Rabinovich.

Vrijdag 27 december, 20:30 Schouwburg Almere (middenzaal)

Kaarten: www.schouwburgalmere.nl

KUNSTENAARS VERENIGING FLEVOLAND	www.flevokunst.nl	LOODS 32 - LELYSTAD	www.loods32.com
KUNSTENAARS VERENIGING FLEVOLAND	www.nieuwverleden.info	NIEUW LAND ERFGOEDCENTRUM – LELYSTAD	www.nieuwlanderfgoed.nl
CORROSIA! – ALMERE	www.corrosia.nl	STICHTING ORGACOM – LELYSTAD	www.orgacom.nl
DE KUNSTLINIE – ALMERE	www.dekunstlinie.nl	STICHTING DE BARAK – LELYSTAD	www.debarak.nl
STICHTING DE ZIJDERUPS – ALMERE	www.dezijderups.nl	DE KUBUS – LELYSTAD	www.dekubuslelystad.nl
BG 22 24 - ALMERE	www.bg-22-24.nl	HET FLEVO-LANDSCHAP –LELYSTAD	www.flevo-landschap.nl
CASLA – ALMERE	www.casla.nl	DIJKDICHTERS	www.dijkdichters.info
De WITTE OLIFANT - ALMERE	www.opleidingdewitteolifant.nl	UITGAST	www.uitgast.nl
ART LOCA	www.artloca.nl	FIEVOLANDSE THEATERVERENIGING JTL	www.jtl-theater.nl
EINDIG LAAGLAND	www.eindiglaagland.nl	KAMERKOOR LELYSTAD - LELYSTAD	www.kamerkoorlelystad.nl
AIR BRUSH – ALMERE	www.airbrush-almere.nl	LAK (Lelystadse amateur kunstenaars)	www.atelierdeveste.nl
KUNST EN ZO (GRETA VERDUIN) - ALMERE	www.kunst-enzo.nl	KUP 11 LELYSTAD	www.kup-11.nl
VERENIGING ALMERE 2018 - ALMERE	www.verenigingalmere2018.nl	MUSEUM NAGELE – NAGELE	www.museumnagele.nl
DE NIEUWE BIBLIOTHEEK - ALMERE	www.denieuwebibliotheek.nl/agenda	MUZISCH CENTRUM – EMMELOORD	www.muzischcentrum.nl
FLOWLAND – ALMERE	www.flowland.nl	JONGEREN POPPODIUM - EMMELOORD	www.de-klos.nl
SCHUTZ ENSEMBLE - ALMERE	www.schutzensemble.nl	DE VERBEELDING – ZEEWOLDE	www.deverbeeldingzeewolde.nl
DE VOETNOOT, CREATIEVE ENERGIE– ALMERE	www.devoetnoot.nl	HOTEL VAN SAAZE – KRAGGENBURG	www.hotelvansaaze.nl
STICHTING BUITENSTAD - ALMERE	www.buitenstad.nl	NATUURMONUMENTEN – KRAGGENBURG	www.natuurmonumenten.nl
STAD EN NATUUR - ALMERE	www.stadennatuur.nl	DANSCENTRUM ARTISTIQUE	www.danscentrumartistique.nl
THEATERGROEP SUBURBIA - ALMERE	www.theatergroepsuburbia.nl	KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE	www.kunstindeopenbareruimte.nl
THEATERGROEP ONGEREMD - ALMERE	www.theatergroepongeremd.nl	KUNST IN DE OPENBARE RUIMTE	www.flevolanderfgoed.nl/home/kunst.html
DE BONTE HOND - ALMERE	www.bontehond.net	DE GESCHIEDENIS VAN FLEVOLAND	www.flevolandbovenwater.nl
THEATERGEZELSCHAP VIS À VIS - ALMERE	www.visavis.nl	APOLLO ENSEMBLE	www.apollo-ensemble.nl
JEUGDTHEATER HET BLAUWE HUIS - ALMERE	www.hetblauwehuis.nl	XL DE ATELIERS – DRONTEN	www.xldeateliers.nl

SCHOUWBURG IN DRONTEN: www.meerpaal.nl
SCHOUWBURG IN ALMERE: www.schouwburgalmere.nl
SCHOUWBURG IN LELYSTAD: www.agora-lelystad.nl
SCHOUWBURG IN EMMELOORD: www.theater-voorhuys.nl

Galerie ART nivo - ALMERE www.artnivo.nl
HET KUNSTHUIS – ALMERE www.hetkunsthuis.nl
GALERIE ALOSERY - ALMERE www.aloseryart.nl/applicatiePagina.php
AIS ART – ALMERE www.ais-art.nl
BUREAU VOOR KUNSTPROJECTEN – ALMERE -
DO GALLERY - ALMERE www.kunstprojecten.nl
KUNSTUITLEEN – LELYSTAD www.dogallery.nl
KUNSTUILEEN DE VESTE - LELYSTAD www.kunstuitleen-flevoland.nl
KUNSTHUIS CALLIOPE – LELYSTAD www.atelierdeveste.nl
HIVA OA ART GALLERY - LELYSTAD www.kunsthuiscalliope.nl
GALERIE AAN DE AMSTEL - DRONTEN www.hivaoa.nl
KUNSTUITLEEN – EMMELOORD www.aandeamstel.nl
GALERIE KIK – EMMELOORD www.kunstuitleenemmeloord.nl
GALERIE DE PAARDENSTAL - ESPEL www.galeriekik.nl
www.galeriedepaardenstal.nl

Cunst